

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ

XXXIX

№ 6 (1103)

19 ЛЮТОГО

1973 р.

Ціна 2 коп.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2—3 сторінки:

Про геліоцентричну теорію
Коперника (до 500-річчя з дня
народження великого польсько-
го вченого).

4 сторінка

УВАГА! Починається огляд-конкурс
культурно-освітньої роботи.

Газета друкує положення про огляд.

МЕРИДІАН ДРУЖБИ.

ВІДМІННИКИ ОДУ З НДР, ДРВ, ТАНЗАНІЇ ТА
РУАНДИ.

19 лютого в університеті —
святковий вечір, присвячений
славному ювілею великого польсько-
го вченого.

В ПАРТКОМІ ОДУ

З ЧЕРГОВОГО ЗАСІДАННЯ

Цими днями на черговому засіданні парткому обговорювали питання про роботу багатотиражної газети ОДУ «За наукові кадри». Доповідачі, редактор П. Маркушевський, голова комісії парткому О. Альошкін, і промовці відзначили, що за звітний період газета дещо поліпшила свою роботу, висвітлюючи життя університету. Активну роль газета відіграла у пропаганді рішень XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України, у підготовці і святкуванні 50-річчя утворення СРСР. На її сторінках в основному своєчасно висвітлюється складне й багатогранне життя університету.

Однак у роботі газети є істотні недоліки. Вона ще не стала у повній мірі колективним організатором, недостатньо сприяє мобілізації колективу на оптимальне вирішення завдань, що стоять перед ним. На сторінках іще слабо висвітлюється досвід роботи партійних, комсомольських та профспілкових організацій. Мало статей про внутріпартійне і внутрікомсомольське життя.

Промовці відзначили ще ряд недоліків: слабкий зв'язок з редакціями стіннівок, недостатня робота з активом, низька мовна культура тощо.

В обговоренні цього питання взяли участь комуністи А. Москаленко, М. Раковський, Б. Колмаков, Л. Калустьян, Ю. Карпенко.

Партійний комітет обговорив також питання «Про керівництво партбюро фізичного факультету профспілковою організацією в справі виконання рішень XV з'їзду профспілок».

Партійний комітет обговорив питання про стан партійного господарства і виконання партійних доручень комуністами астрономічної обсерваторії.

З обговорених питань ухвалені розгорнуті рішення, спрямовані на поліпшення стану роботи.

Університет—школі

Я К С Т А Т И Х І М І К О М

У студентів канікули, а в школі юних хіміків повним ходом ідуть заняття. У неділю на кафедрі неорганіки читає лекцію школярам декан хімічного факультету доцент Н. Л. Оленович. А іншим разом вони слухали професора Л. Д. Скрильова, доцентів Т. К. Чумаченко, А. І. Позігуна, старшого викладача Б. Ю. Кацман та багатьох інших.

Прийшла черга й аспірантки Алли Бенько. Вона прочитала для учнів розширену лекцію про спирти й феноли.

— Це — теорія, — каже працівник кафедри неорганіки кандидат наук Тамара Федорівна Гудимович. — Ми читаємо школярам цикл теоретичних лекцій на сучасному рівні, але, звичайно, в доступній для них формі. Різні теми готують провідні викладачі і студенти п'ятих курсів, які пройшли педагогічну практику.

В школі зараз другий рік навчання. Постійними її від-

МАЙБУТНЯ СЕСІЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

Якось незвично лунав ще кілька днів тому дзвоник у навчальних корпусках. Та й сама тиша теж здавалася незвичною. Але закінчилися канікули, і все знов стало на свої місця. Почалися лекції, практичні. Знов студенти в аудиторіях, лабораторіях, людно в коридорах. Життя входить у звичний ритм.

Сьогодні, починаючи новий семестр, кожен оглядається назад, аналізує результати сесії, замислюється. Всюди — в групах, на курсах проходять комсомольські збори, присвячені наслідкам іспитів. Серйозно, по-діловому розв'язуються головні питання: що треба зробити, на що звернути увагу, щоб в новому семестрі не повторювати помилок минулого, працювати з справжнім творчим напруженням. Головна думка — наступна сесія починається вже сьогодні.

Всі знають, що колектив університету включився у всеосяжне соціалістичне змагання і взяв на себе високі зобов'язання. Тому так жваво, зацікавлено обговорюються наслідки сесії. А поговорити є про що. От, наприклад, НА НІМЕЦЬКОМУ ВІДДІЛЕННІ ФАКУЛЬТЕТУ РГФ —

СТОПРОЦЕНТНА УСПІШНІСТЬ

Це дуже приємний факт, який свідчить, що справи на факультеті впевнено йдуть вгору. А ось що розповіла декан доцент В. А. Кухаренко:

— Особливо відзначилися першо- й другокурсники. Тут вчиться чимало відмінників і активістів. Це комсорг факультету М. Бунак. Комсомольський ватажок другокурсників І. Фольц отримала тільки одну четвірку. Лише на відмінно склали сесію першокурсники О. Данилишин, Г. Жигулін.

В чому секрет успіху? По-перше, на відділенні був великий конкурс. І ми змогли відібрати кращих з кращих. По-друге, всі уперто, сумлінно вчать. От і все.

Начебто продовжуючи розмову про справи на факультеті РГФ, редакції запропонував коротку замітку доцент кафедри політекономії М. Фіногін.

ПІДСУМОК ВПЕРТОЇ РОБОТИ

Сесія була підсумком впертої роботи студентів IV курсів над творами класиків марксизму-ленінізму, документами XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України, пленумів ЦК КПРС, рішеннями нарад комуністичних та робітничих партій, матеріалами про славні роковини 50-річчя СРСР.

Наслідки сесії свідчать про зростання інтересу студентів до вивчення суспільних наук. На факультеті РГФ з вісімдесяти студентів, які екзамнуються, половина отримала відмінні оцінки і 36 — добрі. Кращі відповіді були у студентів Власової, Короїд, Полукетова, Естерліс, Киянкової, Кохановської, Малецького, Філімонова, Шухат, Ляліної, Петеліної.

Порадували на іспиті й фізики. З 114-ти сімдесяти вісім студентів склали на добре й відмінно. І тут слід відзначити окремі відповіді — Тихомірова, Россіна, Шмелевич, Бойко, Ляліна, Коханової, Бендріт.

Більшість з тих, хто відповідав найкраще, беруть участь у студентському науковому гуртку.

відувачами можна вважати 37 хлопців та дівчат. Вони пишуть реферати. Розв'язують складні задачі. Радує те, що серед слухачів не тільки учні одеських шкіл, а й чимало ентузіастів, які приїздять з районів.

Хороші хлопці Сергій Петренко і Сергій Павленко. Вони з Петрівської середньої школи Іванівського району. Про школу юних хіміків розповіла їм учителька Ольга Миколаївна Фетисова до речі, випускниця нашого університету. У неділю о шостій ранку хлопці сідають на перший автобус, що прямує до Одеси, а додому повертаються, коли вже вечоріє.

У них, розповіли хлопці, працює Мала Академія наук з хімічним нахилом. Після шостого уроку у вівторок збираються любителі хімії послухати цікаві доповіді, ставлять досліди. В школі чудово обладнаний хімічний кабінет, дві стіни займають шафи з хімікатами.

Петрівські учні з гордістю згадують, що випускник їхньої школи Валерій Карпинчик торік став студентом хімічного факультету ОДУ. До речі, першу сесію Валерій склав на відмінно. Про таку долю і вони мріють. Для цього поспішають в неділю до Одеси...

Демонстратор Валентина Юхимівна Дорофеева показує дітям досліди, властивості галогенів. Опі вже бенгальські вогні! Ці досліди спостерігаєш, мов найцікавіший спектакль. Діти аплодують. Вони захоплені майстерністю демонстратора, вони захоплені красою своєї улюбленої науки. Практичне заняття з якісного аналізу уже готує для них старший лаборант кафедри аналітики Тетяна Балок.

На кафедрі органіки юні любителі хімії слухають теоретичний розділ з основ сучасної теорії органічної хімії. Доценти, старші викладачі, аспіранти їздять до сільських шкіл з лекціями. Їхні маршрути — Котовськ, Ізмаїл, Татарбунарський, Біляївський райони. У багатьох школах їх уже чекають.

К. ЧЕЧКІНА.

Фото автора.

25 ЛЮТОГО

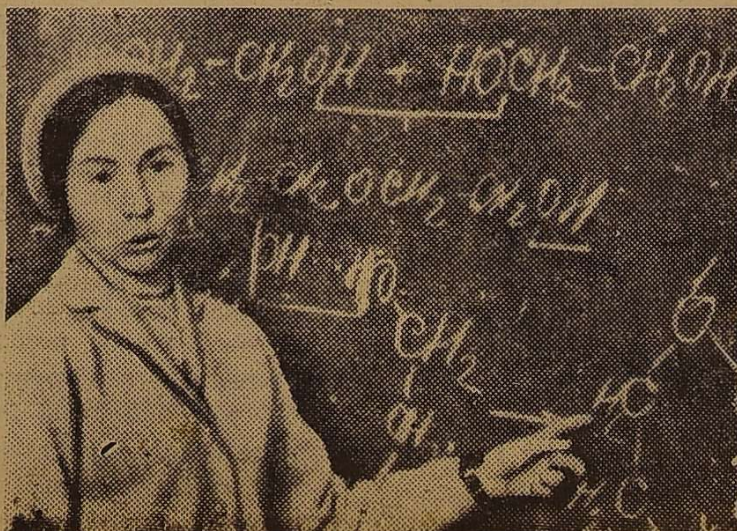
В ОДУ —

ОБЛАСНА

ХІМІЧНА

ОЛІМПІАДА

ШКОЛЯРІВ

РЕКТОРАТ, ПАРТКОМ, КОМІТЕТ ЛКСМУ, ПРОФКОМ ТА СТУДЕНТСЬКИЙ КЛУБ ОГОЛОШУЮТЬ

З 10 БЕРЕЗНЯ по 10 КВІТНЯ 1973 РОКУ

ОГЛЯД-КОНКУРС

ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ ТА КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ФАКУЛЬТЕТІВ УНІВЕРСИТЕТУ.

ОГЛЯД-КОНКУРС МАЄ ВИЯВИТИ СТАН КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ НА ФАКУЛЬТЕТАХ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ТА ЗРОСТАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ КОЛЕКТИВІВ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОГЛЯД-КОНКУРС

В огляді-конкурсі беруть участь усі факультети університету в дні, встановлені для кожного факультету окремо. В цей день факультет проводить конкурсний вечір (за традицією — День факультету).

З 20 по 30 березня факультети, незалежно від конкурсного вечора або Дня факультету, показують у Великому актовому залі університету оглядовий різноманітний за жанрами концерт тривалістю 40—80 хвилин. В ньому мають бути використані кращі музичні, вокальні та поетичні твори радянських митців або тематичні програми, присвячені досягненням нашої країни, дружбі народів, боротьбі за мир, а також, життю, праці та навчання радянської молоді, студентства нашого університету.

Місце кожного факультету в огляді-конкурсі визначатиметься рівнем культмасової роботи протягом навчального року, рівнем організації, проведення та оформлення вечора (Дня факультету), якістю оглядового концерту, масовістю самодіяльного колективу, який бере участь у конкурсі, мірою участі факультету в проведенні загальноуніверситетських культурно-масових заходів та мірою участі у загальноуніверситетських колективах художньої самодіяльності.

Факультети, що посядуть перші три місця, будуть нагороджені дипломами та перехідними призами. Кращі, найближче талановиті виконавці, культури факультетів візьме участь в поїзді 1973 року в один із братніх університетів країни.

ОРГКОМІТЕТ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ

А ВІДМІННИКИ ХТО?

Зовсім нелегко, коли перед тобою товстий-преговстий підручник «Квантової хімії», але Моніка Гросман серйозно захоплюється улюбленою наукою, багато часу проводить над книжками і в лабораторії аналітичної хімії. Дівчина з округу Магдебург (НДР), третьокурсниця нашого університету, вирішила стати хіміком-аналітиком.

Сьогодні, вміщуючи її фото, ми вітаємо Моніку з перемогою в зимовій сесії — вона кругла відмінниця.

А хто ще відмінники, серед студентів-іноземців, які навчаються в ОДУ? В деканаті називають математиків Карін Ваїс, Зігрід Гайнце, Гельмута Кнюфера та інших. Дуже сумлінні, дисципліновані студенти.

Про Йозефа Дібліка, студента другого курсу механіко-математичного факультету, ми вже писали. Влітку Йозеф не поїхав на канікули, а залишився працювати в складі будівельного загону, який зводив школу в Красноокнянському районі. Залишилася частка праці громадянина з Чехословацької Соціалістичної Республіки на Одещині.

Зараз Йозеф — голова чеського земляцтва, веде велику організаційну роботу. І — відмінник.

Відмінниця, кругла відмінниця з першого курсу, четвертокурсниця хімічного факультету, дівчина з Демократичного В'єтнаму Нгуєн Тхі Зунг. На всі п'ятірки склали зимову сесію математик з ДРВ Хуанг Мінх Хай, біолог Нгуєн Тхі Кук (IV курс), Хо Мінх Лі.

Про неї ми теж писали. Лі приїхала до Одеси з провінції Куангбін. Її земляки своєю стійкістю заслужили ім'я «Залізної стіни В'єтнаму». А Лі в Одесі захоплюється мікробіологією, багато часу проводить в лабораторії мікробіології.

Важкою була сесія у біологів третього курсу. І все-таки студенти Даніель Гакуайя і Адегбола Балагун добилися великого успіху. Шість екзаменів, і всі на відмінно! Добре відповідали на екзаменах з мікробіології, психології, атеїзму студенти з Танзанії Мзее Хатіб Раджаб і Шейн Алі Мохамед.

Професор Віра Петрівна Тульчинська похвалила їх як своїх хороших помічників. Хлопці допомагають у перекладі статей з іноземних журналів. Даніель, студіюючи статті з французьких журналів, готується до серйозної наукової роботи з мікробіології.

Фото К. ЧЕЧКІНОЇ.

Ш а л я п і н в О д е с і

...Одеса. Червень 1899 року. На приїзд Шаляпіна чекають, як на велику подію. Газети раз у раз повідомляють про наступні гастролі артистів Московської Великої опери.

І ось настав довгожданий день. Шаляпін — в Одесі. «Скажу вам відверто — нічого подібного я в своєму житті не бачив. З-за нього одного в театрі хотілося б залишитися якнайдовше» (інтерв'ю співака кореспондентові «Одеських новостей»).

Перший спектакль «Фауст» Гуно. Фауст — Л. Собінов, Мефістофель — Ф. Шаляпін. Сарказм, злісне презирство до сильних світу — ось що було в основі глумачення Шаляпіним ролі Мефістофеля.

Зал театру наповнився вигуками захоплення, овацією. Довго не розходились глядачі.

А через день, 9 червня, на сцені театру йшла опера «Русалка» з Собіновим у ролі князя і Шаляпіним у ролі Мельника. Тут Шаляпін піднімався до висот справді трагедійного мистецтва.

Однією з найулюбленіших ролей Федора Івановича була роль Івана Сусаніна, і співав він її в Одесі з великим задоволенням. Сам театр, надзвичайно чуйна і музична публіка, прекрасна акустика — все створювало хороший настрій.

Перед глядачами поставав старий селянин, кремезний і спокійний, з добрими і світлими очима. Ніжність, теплота, мужність, важ-

ДО 100-РІЧЧЯ
З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ

ке передчуття близької загибелі, глибока переконаність у правильності прийнятого рішення — всі ці риси розкрив Шаляпін. Глядачі забули про сцену, про актора, все здавалося справжнім.

5 липня 1899 року вперше в Одесі йшла опера Римського-Корсакова «Псковитянка».

Висохла стареча шия, погляд хижого птаха, на обличчі втома. Саме такі деталі, як розслаблене тіло у поєднанні з важкою кольчугою надали необхідного колориту образу Грозного — Шаляпін. І хоч сам спектакль мав відносний успіх, Шаляпін був на висоті.

Минуло три роки. І знову на гастролі в Одесу приїхали Собінов і Шаляпін. І знову співає Шаляпін Мельника і Мефістофеля, Сусаніна і Бориса і нові для одеських слухачів партії Галицького, Сальєрі, Варлаама.

Вершиною своєї творчості Шаляпін вважав партію Сальєрі. Це не просто задрісник, який викликає презирство, Сальєрі-Шаляпін — злочинець, що не переніс геніальності Моцарта.

Шаляпін знайшов риси, які виводили Галицького і Варлаама з рангу епізодичних фігур, і зробив їх значними. Вражала новизна, глибина трактування і цих ролей. За місяць гастролей в Одесі

Шаляпін проспівав у 12 спектаклях, і кожен з них був святом.

В день останнього виступу, після другого акту «Бориса Годунова», на сцену вийшли всі учасники спектаклю, хористи, музиканти і піднесли Шаляпіну адрес:

«Дорогий Федоре Івановичу! Ми пишаємось Вами, щасливі за мистецтво, яке має такого натхненного виразника...»

Мистецтво Шаляпіна — оперного співака — визнано і оцінено. Але Шаляпін був великим і на естраді, де також захоплював слухачів.

У 1910 році Федір Шаляпін приїхав в Одесу з концертом. Перед концертом було те, що завжди передувало виступам Шаляпіна: акіотаж театральних баришників і черги молоді, що по кількі дів стояла за квитками.

У залі купецької біржі зібралось «все місто». Шаляпіна зустріли гул оплесків.

Зазвучав голос небувалої чистоти, і відкрилась нова таємниця шаляпінського мистецтва — думка, висока мудрість, вкладена у кожну фразу, у кожне слово.

Того червневого вечора Шаляпін був у чудовій формі, в гарному настрої, його радував темперамент публіки, і він сам радів своєму успіху. Співав багато і охоче, успіх усе зростав, був нескінченним.

Це був останній приїзд великого співака в Одесу.

Ю. ЄВЕЛЄВА.

У САМОГО ЧОРНОГО МОРЯ

Наша газета вже розповідала про нову спортивно-оздоровчу базу у Чорномор'ї. Кореспондент «ЗНК» звернувся до начальника бази з проханням розповісти, що нового в таборі, як працівники його готуються до літнього сезону.

Зараз спортивно-оздоровчий табір — досить солідна будова, здатна оздоровити велику кількість студентів та співробітників університету. На території зведено фінські будинки, відмінно обладнаний харчоблок на 400 місць, побутовий корпус з душовими, пральня. В минулому році проведено чималу роботу по озелененню. Висаджено понад тисячу дерев і понад триох тисяч чагарника. Роботи по озелененню продовжуватимуться весною.

В цьому році перша зміна буде тільки студентська. Почнеться вона 15 травня, оздоровимо понад 300 чоловік. В подальшому спорттабір прийматиме за зміну 50 студентів і стільки ж співробітників. Але слід зауважити, що тим, хто хоче відпочивати на нашій базі, слід завчасно подати заяву. Тоді

у нас буде можливість краще планувати заїзди.

Вартість путівки 20 карбованців. Для тих, хто хоче користуватися лише житлом, — 50 копійок за кожен день.

На спортивно-оздоровчій базі відпочиваючі будуть займатися спортом, в тому числі рибальством, до їх послуг човни. Плануємо організацію туристичних походів, інших культмасових заходів.

Велику допомогу в будівництві бази надають студенти. Але, на жаль, не створюються спеціальні студентські будзагони для роботи у нас. Добре було б, коли б будзагони перед від'їздом один тиждень попрацювали на базі. І останнє: базу зовсім не використовують взимку. А тут можна було б зробити одно- чи дводенний профілакторій.

МАТЧОВА ЗУСТРІЧ

Чоловіча та жіноча команди нашого університету з волейболу зустрілися з спортсменами Білоруського політехнічного інституту. Команди зіграли двічі. Дів-

чата зуміли перемогти своїх суперниць — господарок поля в обох зустрічах. А хлопці програли команді БІП, яка виступила в дуже сильному складі.